

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2013 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

A1.

Τα πάντα είναι άθλια/αξιοθρήνητα στους εμφύλιους πολέμους, αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο άθλιο/αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους, ώστε, ακόμη κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να πιέζονται από ανάγκη να γίνουν. Πράγματι, η έκβαση των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοια, ώστε όχι μόνο να γίνονται αυτά, τα οποία ο νικητής θέλει, αλλά ώστε ακόμη ο νικητής να κάνει το χατίρι αυτών, με τη βοήθεια των οποίων η νίκη κερδήθηκε.

Πολλοί ενεργώντας υπό την επιρροή αυτών ή επειδή ενήργησαν υπό την επιρροή αυτών), όχι μόνο φαύλοι αλλά και άπειροι, εάν είχα τιμωρήσει αυτόν, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε τυραννικά και βασανιστικά. Τώρα καταλαβαίνω, εάν αυτός φτάσει (προς το) στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου (προς το οποίο) κατευθύνεται, ότι δεν θα υπάρξει κανείς τόσο ανόητος, που (ώστε) να μην βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος (δεν θα υπάρξει) που (ώστε) να μην το παραδέχεται.

B1.

bellis civilibus: **bellum civile**

miserius: **miserrimum**

ipsa: **ipsum**

victores: **victoribus**

ferociores: **feroci**

tales: **talis**

exitus: **exitu**

iis: **earum**

auxilio: **auxilium**

auctoritatem: **auctoritas**

multi: **plus**

hunc: **huic**

castra: **castrorum**

stultum: **stultam**

B2.

reddit: **reddidisti**

sint: **sunto**

cogantur: **cogeretur**

fiant: **faciendum**

velit: **vult**

obsequatur: **obsequentur**

parta sit: **peperisti**

animadvertissem: **animadversum** (αιτιατική σουπίνου)

animadversu (αφαιρετική σουπίνου)

dicerent: **dixerint**

intellego: **intellexisse**

pervenerit: **perveniebatis**

intendit: **intende**

videat: **vidissemus**

fateatur: **fatebuntur**

Γ1α.

miserius: **είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο του ρήματος «nihil» λόγω του εννοούμενου συνδετικού ρήματος « est»**

ferociores: **είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος «victores» λόγω του συνδετικού ρήματος «reddit»**

bellorum: **είναι γενική υποκειμενική από το «exitus»**

iis: **είναι αντικείμενο του ρήματος obsequatur**

id: **είναι υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου «factum esse» (ετεροπροσωπία)**

fore: **είναι αντικείμενο του ρήματος «intellego» και ειδικό απαρέμφατο**

coniurationem: **είναι υποκείμενο του απαρεμφάτου «esse factam» (ετεροπροσωπία)**

Γ1β.

in bellis, quae civilia sunt.

Γ1γ.

***Cicero scripsit* bellorun enim civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis, quorum auxilio victoria parta esset.**

Γ2α.

- Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση.
- Εκφέρεται με Υποτακτική, γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης, σε χρόνο Ενεστώτα (sint), γιατί υπάρχει εξάρτηση από ρήμα αρκτικού χρόνου (reddit) και σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2β.

- Είναι δευτερεύουσα αναφορική πρόταση.
- Εκφέρεται με Υποτακτική καθ' έλξη (ή λόγω έλξης από την προηγούμενη Υποτακτική που προϋπάρχει στην πρόταση *ut non solum ea fiant*), σε χρόνο Ενεστώτα (*velit*) γιατί υπάρχει εξάρτηση από ρήμα αρκτικού χρόνου (άμεσα από το *fiant*, έμμεσα από το *sunt*) και δηλώνει σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων το σύγχρονο στο παρόν.
- Συντακτικά λειτουργεί προσδιοριστικά (ή ως επιθετικός προσδιορισμός) στο *ea* της προηγούμενης πρότασης.

Γ2γ.

- Ο εξαρτημένος υποθετικός λόγος έχει την εξής μορφή:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra pervenerit* (Υποτακτική Παρακειμένου)

Απόδοση: *neminem tam stultum fore, neminem tam improbum* (Απαρέμφατο Μέλλοντα)

- Ο συγκεκριμένος υποθετικός λόγος μετατρέπεται σε ανεξάρτητο, οπότε έχει την εξής μορφή:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra perveniet/pervenerit*(Οριστική Μέλλοντα/Οριστική Συντ. Μέλλοντα)

Απόδοση: *nemo tam stultus erit, nemo tam improbus* (Οριστική Μέλλοντα)

Στην ανεξάρτητη μορφή ο υποθετικός λόγος δηλώνει την **ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον**

- Για να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν-μέλλον πρέπει να έχει την εξής μορφή:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra perveniat* (Υποτακτική Ενεστώτα)

Απόδοση: *nemo tam stultus sit, nemo tam improbus* (Υποτακτική Ενεστώτα)

Για τα θέματα συνεργάστηκαν οι καθηγητές

Ντόρα Κυριαζή
Φιλιππάκης Γιάννης

